

*A Magyar Köztársaság
külgügyminisztere*

Országgyűlés Hivatala

rományszám:

K/13955/1.

Érkezett: 2005 FEBR 07.

**Hörcsik Richárd úr,
országgyűlési képviselő**

Ügyiratszám: 2003/Adm/KÜM/2005.

**Országgyűlés
Fidesz-MPSZ képviselőcsoport**

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

K/13955. számon benyújtott írásbeli kérdésére az alábbi választ adom.

A Magyar Köztársaság 2004. május 1-jéig az összes kétoldalú nemzetközi szerződését felülvizsgálta EU-konformitás szempontjából, amelyet két kormányhatározat rögzített. Nemzetközi szerződéseink felülvizsgálata tehát két ütemben zajlott. A kormányhatározatok alapján 2004. május 1-jéig megtettük a szükséges lépéseket.

A módosítások átvezetése azonban időigényes folyamat. Példaként Ausztriát szeretném megemlíteni, amely bár 1995-ben csatlakozott az EU-hoz, szerződéseinek felülvizsgálata még mindig folyamatban van.

Ha adott megállapodás – amely a közösségi joggal ellentétes rendelkezéseket tartalmaz – még hatályban is van, azt nem alkalmazzuk, illetve a közösségi joggal konform módon kerül 2004. május 1-je után alkalmazásra a partnerállamok beleegyezése alapján.

Nincs tudomásunk arról, hogy bármely partnerállam ellentételezést kért volna azért, mert egyezményeinket szeretnénk megszüntetni, vagy módosítani. Fel kell hívnom ugyanis a figyelmet arra, hogy a legtöbb megszüntetendő vagy módosítandó egyezmény helyébe a EU tagállamok viszonylatában a közösségi jog, vagy a tagállamok által kötött megállapodások, illetve 3. államok viszonylatában a Közösség és 3. állam, vagy a Közösség, a tagállamok és 3. állam közötti megállapodások léptek.

2003. májusában született meg a két- és többoldalú kereskedelmi megállapodásaink felülvizsgálatáról szóló első Kormányhatározat. A határozat felhatalmazást adott ezen nemzetközi szerződéseink megszüntetésének kezdeményezésére. A magyar fél a partnerállamoknak azt javasolta, hogy az egyezmények megszüntetésére a felek közös megegyezésével kerüljön sor, 2004. május 1-jei hatállyal, tekintettel arra, hogy a közös kereskedelempolitika az Európai Közösség kizárólagos hatáskörébe tartozik. A

partnerállamok egyike sem nyilvánította ki egyet nem értését a szerződések megszüntetésével, így a szerződések 2004. május 1-jétől hatályukat veszítették.

Japán jelenti az egyetlen kivételt, amely jelezte, hogy egységesen szeretné kezelni a közép- és kelet-európai államokkal korábban kötött kereskedelmi egyezményeinek sorsát. Japán is egyetért azonban azzal, hogy az új helyzetre tekintettel (uniós tagság) e megállapodásokat módosítani kell. Az Európai Bizottság vállalta, hogy az adaptációról szóló tárgyalásokat Japánnal elvégzi.

Néhány egyezménynél az adott partnerállam jelezte, hogy – belső jogi eljárásaikra tekintettel - az egyezmény záró rendelkezései szerinti, felmondási klauzula alapján kerüljön sor az egyezmény megszüntetésére, mert az számukra a belső jog szempontjából jobban kezelhető. Így néhány egyezmény a csatlakozás után vesztette, illetve veszíti hatályát. A kereskedelmi egyezményeink felülvizsgálata tehát lezárult. 181 megállapodás megszüntetésére került sor összesen. A folyamatról folyamatosan tájékoztattuk a Bizottságot.

A Kormányhatározat alapján több jelentős partnerállamnak (kb. 40) ajánlottuk fel egy ún. gazdasági együttműködési megállapodás létrehozását, amelyet a partnerállamok kedvezően fogadtak. Eddig Koreával, Szerbia és Montenegróval, Indiával, Tunéziával, Kínával, Vietnammal, és Thaifölddel került sor ilyen megállapodás aláírására. A közeljövőben pedig Oroszország, Ukrajna, Szaúd-Arábia kerülnek sorra.

A felülvizsgálat második üteme az összes olyan kétoldalú és többoldalú megállapodásunkat érintette, amelyek tárgyuk szerint részben vagy egészben az Európai Közösség kizárólagos hatáskörébe tartoznak, és ellentétes tartalmúak azzal. A felülvizsgálatról, illetve annak eredményéről „A Magyar Köztársaságnak két- és többoldalú nemzetközi szerződéseinek felülvizsgálatáról az Európai Unióhoz történő csatlakozással összefüggésben” c. 2102/2004. (IV. 28.) Korm. határozat rendelkezik. Az alábbi tárgyú nemzetközi szerződések kerültek felülvizsgálat alá:

- szociálpolitikai szerződések,
- egészségügyi ellátási szerződések,
- egészségügyi együttműködési szerződések,
- egészségügyi és orvosi ellátásra vonatkozó szerződések,
- polgári jogi, családjogi és bűnjogi jogsegély szerződések,
- szellemi tulajdon körében kötött szerződések,
- kiadatási szerződések,
- foglalkoztatási szerződések,
- növényvédelmi karantén és növényvédelmi együttműködés tárgyában kötött szerződések,
- állat-egészségügyi szerződések,
- közúti személyszállítási és áru fuvarozási szerződések,
- légi közlekedési szerződések,
- belvízi hajózási és kereskedelmi (tenger)hajózási szerződések,
- kombinált áruszállítási szerződések,
- vasúti határforgalmi szerződések,
- idegenforgalmi együttműködésről szóló szerződések,
- energetikai tárgyú szerződések,
- postai és távközlési együttműködési szerződések,
- környezetvédelmi szerződések,
- vízügyi-vízgazdálkodási együttműködési szerződések,
- vám-együttműködési szerződések,

- határátkelőhelyek létrehozásáról szóló szerződések,
- a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozását célzó biztosítékok alkalmazásáról szóló szerződések,
- az atomenergia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló szerződések,
- az államhatárra, annak rendjére, a határforgalom ellenőrzésére és a határátkelőhelyek létrehozására vonatkozó szerződések,
- a bűnüldöző szervek együttműködésére vonatkozó szerződések,
- vízummentességi megállapodások,
- visszafogadási szerződések,
- média területén történő együttműködésről szóló egyezmények;

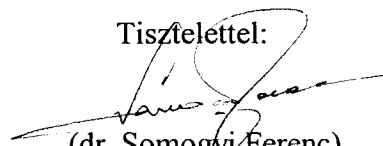
A csatlakozás előtt minden érintett államnak szóbeli jegyzéket küldtünk, amelyben javasoltuk a megállapodás megszüntetését, illetve módosítását. A tagállamok egy része egyetértett kezdeményezésünkkel, más részük még vizsgálja javaslatainkat. A szerződések módosítása tehát folyamatban van, a tárcák folyamatosan dolgoznak a kérdésen, és 2005-re is számos kétoldalú konzultációt tervezetünk be e témakörben.

Vízum-megállapodásaink kérdésével kapcsolatban szeretném felhívni Képviselő Úr figyelmét arra, hogy a magyar állampolgárok részére más államok (pl. USA, Kanada, Ausztrália, Macedónia) által biztosított vízummentesség, vagy állampolgáraink vízumkötelezettsége ezen országokban nem függ nemzetközi szerződés létrehozásától, illetve módosításától.

Az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy mely harmadik (tehát nem EU-tag-) államok állampolgárainak a beutazása vízumköteles az Európai Unió, így Magyarország területére is. Ennek megfelelően e kérdéseket nem nemzetközi szerződések, hanem az Európai Unió Tanácsának rendelete szabályozza egyoldalúan, s tekintet nélkül arra, hogy a másik állam biztosít-e viszonzosságot vagy sem. Az unió tagállamai - köztük Magyarország – e körben nem köthetnek nemzetközi szerződést, a Tanács rendeletében előírt vízummentességet ugyanakkor akár viszonzosság hiányában is biztosítaniuk kell.

Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy az uniós szabályozás nem köti a harmadik (vagyis nem uniós tag) államokat, így pl. a kérdésben említett Egyesült Államokat vagy Macedóniát sem. Ezek tehát belátásuk szerint változatlanul egyoldalúan dönthetnek arról, hogy valamely uniós tagállam (Magyarország) polgárait nyilvánítják vízumkötelezettnek. A Külügyminisztérium és a Kormány ugyanakkor folyamatos erőfeszítéseket tesz a kétoldalú csatornák, valamint az uniós tagság által biztosított lehetősége teljes körű és maradéktalan felhasználásával annak érdekében, hogy a magyar állampolgárok számára előnytelen vízumpolitikai szabályozások mielőbb felülvizsgálásra kerüljenek.

Budapest, 2005. február „4.”

Tisztelettel:

 (dr. Somogyi Ferenc)